

Yalnızlar

İÇİN

Çok Özel

BİR HİZMET

MURAT GÜLSOY

MURAT GÜLSOY
YALNIZLAR İÇİN
ÇOK ÖZEL BİR HİZMET

Can Çağdaş

Yalnızlar İçin Çok Özel Bir Hizmet, Murat Gülsoy

© 2016, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2016

3. basım: Aralık 2020, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Mustafa Çevikdoğan

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-2998-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750729980

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

MURAT GÜLSOY

YALNIZLAR İÇİN
ÇOK ÖZEL BİR HİZMET

ROMAN

♥can

Murat Gülsoy'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul, 1999

Bu Kitabı Çalın, 2000

Âlemlerin Sürekliliği, 2002

Binbir Gece Mektupları, 2003

Büyübozumu, 2004

Bu Filmin Kötü Adamı Benim, 2004

Sevgilinin Geciken Ölümü, 2005

İstanbul'da Bir Merhamet Haftası, 2007

602. Gece, 2009

Karanlığın Aynasında, 2010

Tanrı Beni Görüyor mu? 2010

Baba, Oğul ve Kutsal Roman, 2012

Nisyan, 2013

Gölgeler ve Hayaller Şehrinde, 2014

Öyle Güzel Bir Yer ki, 2017

Ve Ateş Bizi Tüketiyor, 2019

MURAT GÜLSOY, 1992-2002 yılları arasında arkadaşlarıyla *Hayalet Gemi* dergisini çıkardı. *Bu Kitabı Çalın* adlı kitabıyla 2001 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, *Bu Filmin Kötü Adamı Benim* adlı romanıyla 2004 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü, *Baba Oğul ve Kutsal Roman* adlı kitabıyla 2013 Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülü'nü, *Gölgeler ve Hayaller Şehrinde* adlı romanıyla da 2014 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü kazandı. Kitapları çeşitli dillere çevrilen Murat Gülsoy, Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi, mühendislik ve yaratıcı yazarlık dersleri veriyor; sadece yazmayı değil, yazmak üzerine düşünmeyi de seviyor.

www.muratgulsoy.com
muratgulsoy.wordpress.com

İçindekiler

Önsöz:	
Sonra Yavaş Yavaş Delirdim.....	11
Yalnızlar İçin Çok Özel Bir Hizmet.....	23
Sonsöz:	
Bu Akşam Beni Bekleme Çünkü Gece	
Siyah ve Beyaz Olacak.....	157
Ekler	
Sayıların Gizli ve Güncel Anlamları.....	179
Ay Işığında Yazılanlar	189
Kara Sayfa.....	201

Önsöz

Sonra Yavaş Yavaş Delirdim

Sevgili Borges,

Biz seni ilk okuduğumuz zamanlarda İspanyolca nasıl telaffuz edileceğini bilmediğimiz için adını “g” harfine bastıra bastıra söyler, en ufak bir kuşku duymadan seni kendimizden sayardık. Jorge... Belki İskandinavların telaffuzuyla söyleseydik Jørg diyecektik, Hamlet’in Yorick’i gibi... Belki de Oğuz Atay’ın Olric’i. Bu şakalarımı mazur gör, her şeyi birbirine bağlamayı senden öğrendim. Ama o yıllarda henüz dünyadan haberim yoktu. *Yolları Çatallanan Bahçe*’ydi ilk okuduğum kitabın. 1985’ti sanırım. Parke taşlı eğri yokuşlardan taze bir nefesle inerken Boğaz’a, Hisar’a, suyun kenarına, açıklığa, şehrin marjına, marjinal hayata... Yanımdan hiç ayırmadığım dedemin doktor çantasının içindeki kitaplardan biriydi.

Şimdi birdenbire sana yazmak istedim.

Ah, nedenini bilme daha iyi. Mektupla tedavi gibi bir şey. Bir zamanlar babamın İngilizce öğrenmek için yaptığı gibi, masanın başına oturup mektupla çalışıyorum. O dil öğreniyordu, ben dili unutmaya çalışıyorum. Babam elektrik teknisyeniydi; gri takım elbise giyer, kravat takmaz, pazarları maça giderdi. Seninki gibi değildi. Biliyorum, bu samimiyet, bu senli benli hal şaşırtıyor seni. Ama artık yaşamadığın için bunu sorun edeceğimi

sanmıyorum. Gerçi bir yerlerde demiştin; biz zaten ölü-
lerle konuşan ölülerimiz ama bunu unutuyoruz çoğu za-
man, diye. Haklısın. Çok defa olduğu gibi. İşte karşımda
duran kitaplık. İçinde o kitabı bulabilir miyim şimdi?
Yolları Çatallanan Bahçe'nin o yıllarda okuduğum Can
Yayınları baskısını? Hiç sanmıyorum. Kim bilir hangi
dostuma ödünç verdim heyecanlı bir sohbetin ortasında
ve sonra da unuttum gitti. Aslında önce dostlar unuttular
beni. Çekilmiş dişler gibi boşluklar kaldı arkalarında. Ki-
taplığında yani. Verdiğim kitaplar geri gelmedi. Emekler
boşa gitti galiba. Sözler havaya karıştı. Onca rüya ve
hikâye boşluğun içinde dağılıp gitti. Neyse ki bir önemi
kalmadı artık. Ya da... Yakında kalmayacak. Her şey ya-
vaş yavaş çözülüyor. Kusura bakma, bazen kiminle ko-
nuştuğumu da unutup haddimi aşan cümleler kuruyo-
rum. Belki de artık varlığına sadece edebiyatçıların inan-
dığı *bilinçdışı* bilhassa bu gibi farklı anlamlara gelen cüm-
leler serpiştiriyor yazdıklarımın arasına. Senin şakaların
gibi değil, hayır. Bunlar daha çok senin gibi Batılı bir
okurun gözleri için: yerel edebiyatları o ulusların alego-
rileri olarak okumaya meyilli araştırmacı ruhlar için. Ger-
çi biz¹ seni Batılı bir yazar olarak okumadık, kendimizden
saydık ama sen de kendini Avrupa'nın gurbetine düşmüş
bir entelektüel olarak gördün hep. Babandan sana kalan
o kocaman kitaplık Batılı dev yazarlarla doluydu. Belki
de o yüzden cenneti sonsuz bir kitaplık olarak düşledin.
Oysa ben kitaplığıma bakıyorum da... gördüğüm tek şey
ölüm. Bak, geçenlerde not almışım sarı *post-it*'lerimden
birine:

1. Bu "biz" kavramının beni ne kadar uğraştırdığını bilemezsin sevgili Borges. Senden iyi olmasın, çok sevdiğim bir yazarımız gibi kolaylıkla "biz" diyebilme-
yi hem çok isterdim hem de diyemediğim için kendimi ileri sayıyorum. Yazarı
mı merak ettin? Garip şey. Ölüler merak etmez sanırdım.

Malzemesi ölümdür kitapların. Ölü ağaçlardan elde edilen kâğıt, ölü hayvanların derilerinden yapılan ciltler, ölü yazarların sözleri. Orada öylece dururlar. Çok ayrıntılı bir mezarlıktır kütüphane. Üstelik insanlar tüm bu ölüm artıklarının zaman ötesine ulaşma gibi bir özelliğe sahip olduğunu düşünürler. Ne garip bir yanılsama. Oysa bir mumyadan fazlası değildir kitap. Düşüncenin mumyası.

Sevgili Borges, İstanbul hakkında yazdığın o kısacık metni defalarca okudum. Doğu Roma'nın ve Bizans'ın gizemli başkentini, şu anda üzerinde yaşayan insanlara pek de yakıştıramamışsın. Ne demek istediğini anlıyorum tabii. Yok, hayır alınmıyorum. Söylenen her kötü sözün bir hakikat barındırdığına daha fazla inanır oldum gitgide. Eskiden, çok daha fazlaydı alinganlığım. Demek ki "biz" duygusu daha güçlüymüş o zamanlar. Sonra köprülerin altından çok sular aktı, hatta o suların üzerine yeni köprüler kuruldu, bu da diğer kavramlar gibi çözüldü. Aslında bu çözülme meselesi üzerinde de durmam gerekli evet; çünkü yaşadığım şehir, ülke, kültür ve hatta dünya çözülüyor sevgili Borges. Kırımlar, haksızlıklar, cinayetler, hırsızlıklar ve barbarlıklar önce ağırlı düğümler olup yerleşiyor içimize. Konuşmak, yutkunmak ne mümkün. Ağrı, ateş, sancı, içe atma, kapanma... Ama sonra çözülüyor. Zaman kuvvetli asit etkisi yapıyor bu düğümlere. Hepsi lif lif ayrılıp dağılıyorlar. Nereye mi? Havaya, toprağa, suya karışıyorlar elbette. Hayatımız zehirleniyor durmadan. Bu yüzden her şeyi yıkıp dökmek istiyoruz bazen. Büyükler küçükleri anlıyor böyle durumlarda. Bazen de kime ait olduğunu artık hatırlamadığımız nesnelere bakarak kendi uydurduğumuz şarkıları söylüyoruz. Böyle zamanlarda, uzaktan bakıldığında insana benziyoruz. Z. Biz. Kimiz?

Ben onlardan değilim sevgili Borges, sonradan anladım. Delirirken yavaş yavaş aydınlandım. Dinle bak benim ait olduğum insanlar nereden gelmişler bu masal şehrine. Elbette senin sevdiğin türde aktaracağım bu hikâyeyi... Onların hikâyesini eski bir elyazmasında bulan Arap tarihçi her şeyi bırakıp ömrünü bu kıssadaki hikmeti anlamaya verdi.

Platon'un düşüncesini takip ederken kendilerini yepyeni bir âlemde bulan insanların yaşadığı şehir devletin hikâyesidir bu. Yazı yalancıdır, yanıltır, demişti filozof, tıpkı duvarlarda asılı resimler gibi canlı görünürler ama onlarla konuşmaya çalışırsanız size cevap vermezler. Yazmayı önce ayıp saymaları bu öğretiyeye bağlılıklarındandı. Ama ayıp sayılan, gizlenen her şey gibi yazı da kutsallaştı o ülkede. Gündelik yaşamın içinden kovulup öte tarafa geçti, bilinmeyenin, ölümden sonranın alanında kendine yer buldu. İnsanlar özgür kedilerin dolaştığı parke taşlı sokaklara bakarak tüllerin ardından, yalnız başlarına yazdılar hayatları boyunca. Gizli gizli. Hayatlarının kitabını yazdılar. Yaşamak yazmaktı asıl. Ama gizli, görünmeden. Herkesin bildiği, birbirinden gizlediği bir ikinci hayat. Kaçınılmaz son gerçekleştiğinde yakınları bulup çıkardılar yarım kalan kitapları. Ölüm her zaman yarıda bırakandır. Bunu bildiler, söylemediler, sessizce ölümlerini gömdüler. Cansız beden mezara girerken elyazmalarını baskıya verdiler. Kitap insanın ölümden sonraki uzantısı, bir ölüm nesnesi. Ancak senin yazdıklarında rastlanabilecek bu garip kentin kütüphanelerinde her yazarın tek kitabının olması da bir tesadüf değildi. Tek kitap. Tek hayat. Tahmin edebileceğin gibi, onların dilinde "ölü" ile "yazar" birbirinin yerine kullanılan sözcüklerdi. Elbette "yaşayan" ile "okur" da aynı sözcükle ifade ediliyordu. Böyle bir kentte yaşadığını hayal edebiliyor musun sevgili Borges? Hayatını mükemmelleştirmeye adadığın o tek kitabın okurları-

na ulaştığını asla görmeden ölüp gideceğini bilerek yine de yazmak nasıl bir deneyim olurdu? Belki de müthiş bir özgürlük sağlıyordu kişiye. Bu hikâyeyi bulan tarihçinin belirttiği üzere sağlığında pek de fark edilmeyen sıradan insanlar öldükten sonra kitaplarının yayımlanmasıyla birlikte ünlenebiliyor, yakın çevrelerini şaşırtabiliyorlardı. Sıradan bir tüccarın ya da basit bir çiftçinin yazdıklarındaki olağanüstü derinlik ya da akıl almaz dil ustalığı okurların bir başka deyişle yaşayanların insana dair inancını pekiştiriyordu. Böyle bir kitap yayımlandığında insanlar dünyanın gidişatından duydukları endişe ve kaygıları bir tarafa atarak umutla doluyor; yaşamak denilen mucizenin bir kez daha farkına varmaktan dolayı kendilerini şanslı sayıyorlardı. Tıpkı meleklerin ete kemiğe bürünüp göründükleri eski zamanlarda insanların hissettiklerine benzer biricik olma duygusuydu bu. Şimdilerde kimsenin hatırlamadığı... Bazen de tersine, yaşarken çok önemli ve saygın bilinen kimilerinin aslında ne kadar kısır, yüzeysel ve kaba saba dünyaları olduğu ortaya çıkıyor ve yakınlarını utandırıyor.

Tüm bu nedenlerden, onların yazıyla ve ölümlerle kurdukları ilişki çok farklıydı sevgili Borges. Yapıt ölümün bir uzantısı olarak görüldüğü için “ölümden sonra hayat” denildiğinde kitap yayımlandıktan sonra kişinin topluluğun gözünde yeniden doğuşuyla başlayacak olan hayat anlaşılırdı. Bu bazıları için çok istenir bir şeyken kimileri kitap yazma fikrinden ölümüne korkardı. Yazmak kendi mezarını kazmak demektir onlar için. Onların dilinde de “yazmak” ve “kazmak” sözcüklerinin kafiyeli oluşu düşünceleri epeyce meşgul etmiştir. Ama şurası apaçık ortadadır: Ölümden sonra yaşayabilmek için önce bu dünyada kişinin ölmesi gerekir; bu yüzden de kitaba eklenen her satır mezardan kaldırılan bir kürek topraktır aynı zamanda.

"Bakın, siz bedenen ölmüş birimi zihninizin içine aldınız, onu konuk ediyorsunuz. Ev sahibisiniz. Bu ilişkide tüm denetim sizin elinizde olmalı. Yani zihninizin içinde ona ne kadar yer açacağımız, onunla ne kadar özelinizi paylaşacağımız hep size ait kararlar. Şimdilik zihninizde yaşamasına izin verdiniz. Dilerseniz ona gözlemlerinizi bakmayı öğretebilirsiniz. Bedensel deneyimlerinize ortak edebilirsiniz."

"Nasıl?"

"Çok zor değil. Sözcüklerle..."

"Konuşarak mı?"

"Sözcüklerin gücünü küçümsemeyin. Zihnimizdeki tüm duygulanımları sözcüklerle doğrudan bir bağı var."

"Garip."

"Değil aslında. Neyse... Zihninizin içinde ikinci bir insan var artık Mirat Bey. Bundan sonra kendinizi asla yalnız hissetmeyeceksiniz."

Yaşamın yazıyla, yalnızlığın ölümlü iç içe geçtiği bir dünyadayız. Mural Gülsoy bu tehlikeli yakınlığı fantastiğe, bilimkurguya cesurca göz kırpan bir anlatımla birleştirerek okurun zihninde canlandırıyor. Birbirinden bağımsızmış gibi görünen bölümler, ekler, kara sayfalar deliliğin eşliğinde, yalnızlığın derinliklerinde ve ölümün karanlığında birleşiyorlar. Delirmekten ve yalnızlıktan kurtulmanın yolunu ölüme yaklaşmakta bulan karakterler, ölümlü kol kola girdikçe deliliğin kaçınılmazlığını deneyimliyorlar.

Tanpınar'a, Atay'a, Atılgan'a selam veren; ama en çok Borges'le, Nerval'le konuşan, onların metinlerinin ve karakterlerinin arasında ustalıkla gezinen roman, sanki yalnızlıktan kurtulmak için edebiyat âleminin büyük ruhlarını içine alıyor. Parçaları birleştirmeyi seven, ipuçlarının peşinden gitmekten haz duyan meraklı okur kadar fantastik bir kurgunun büyüüne kapılmak isteyen maceracı okur da *Yalnızlar İçin Çok Özel Bir Hizmet*'ten yararlanmak isteyecek...

#yalnızlık #ölüm #yazıntürleri #borges #nerval #atılgan #atay #tanpınar #edebiyat #deneyseledebiyat #yaratıcılık

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [t](#) | [i](#) | [c](#) canyayinlari

roman

ISBN 978-976-07-2198-0

9 789750 729980